

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 1**

1-) Parçada, insana verilen nimetler karşısında hangi görev hatırlatılıyor? (19 kelime)  
Kulun, ibadeti ağır bir

2-) Nefsin bu göreve karşı gösterdiği temel kusur nedir? (9 kelime)  
Üşenmesi ve

3-) İbadet eksik yapılıncı nefis nasıl bir tavır içine giriyor? (9 kelime)  
Elindekileri yeterli

4-) Duanın kabul olmaması karşısında yanlış görülen yaklaşım hangisidir? (8 kelime)  
Sitem eder

5-) Metne göre kulun Allah karşısındaki doğru hali naz mı, niyaz mı olmalıdır? Neden? (9 kelime)  
Niyaz olmalıdır;

6-) Cennet ve ebedî mutluluğun verilış sebebi olarak ne gösteriliyor? (16 kelime)  
Bunların, insanın zorla elde

7-) Bu anlayışa göre insan güvenini neye bağlamalıdır? (5 kelime)  
Allah'ın

8-) Ayetin son kısmında insanlara hangi duygu tavsiye ediliyor? (7 kelime)  
Allah'ın

9-) Parçada dünya birikimleri ile Allah'ın ihsanı arasında nasıl bir kıyas kuruluyor? (11 kelime)  
ilâhî lütuf

10-) Bu bölümün ana mesajını kısaca nasıl özetlersin? (20 kelime)  
İnsan, ibadeti ihmal edip hak

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 2**

1-) Metinde ibadetin hangi yönleri özellikle öne çıkarılıyor? (11 kelime)

Hoş tarafı,

2-) “Ücretini almış olmak” düşüncesi, kulun durumunu nasıl açıklar? (14 kelime)

İnsan önce birçok

3-) Nefsin “yarım yamalak” davranması neyi anlatır? (8 kelime)

Kulluğu eksik,

4-) Metne göre nefis neden haksız bir beklenti içine giriyor? (12 kelime)

Kendisine verilmiş nimetleri

5-) “Senin hakkın naz değil, niyazdır” sözü kulun Rabbine karşı

edebinde neyi öğretir? (11 kelime)

Şımarıklık ve

6-) Parçada Cennet’in kazanılma biçimi nasıl açıklanıyor? (12 kelime)

Sadece insanın emeğinin

7-) Kulun Allah’tan isterken hangi iki ilâhî sığata yönelmesi isteniyor? (5

kelime)

Rahmetine

8-) Ayette sevincin kaynağı olarak ne gösteriliyor? (5 kelime)

Allah’ın

9-) Bu metinden, dua kabul olmayınca nasıl bir iç muhasebe yapılması

gerektiği sonucu çıkarılabilir? (13 kelime)  
Önce kendi eksikliği,

10-) Parçanın genel tonu daha çok uyarı mı, teselli mi, yoksa ikisi birden mi? (16 kelime)  
İkisi birden vardır; hem

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 3**

1-) Parçada insanın kullukla yükümlü oluşu hangi ön kabule dayanıyor?  
(7 kelime)

Önceden

2-) İbadetin “rahatlı” ve “hafif” diye nitelenmesi neyi amaçlar? (9 kelime)

Nefsin ibadeti

3-) Nefsin tembelliği sadece çalışmamak mıdır, yoksa başka bir boyutu da var mıdır? (12 kelime)

Sadece gevşeklik değil,

4-) Metinde geçen yanlış tutum, insanın Allah ile ilişkisinde hangi hatalı duyguyu yansıtır? (10 kelime)

Kendini hak

5-) Doğru kulluk anlayışında dua eden kişi kendini nasıl görmelidir? (9 kelime)

Muhtaç, aciz

6-) Parçada ebedî mutluluğun verilmesi hangi ilkeye bağlanıyor? (6 kelime)

Allah'ın

7-) “İltica et” çağırısı, insanın manevi tavrında neyi ifade eder? (10 kelime)

Güvenerek Allah'a

8-) Ayetle desteklenen düşünceye göre asıl sevinç neye dayanmalıdır?  
(8 kelime)

Geçici kazançlara

9-) Bir öğrenci bu parçadan günlük hayatı için hangi ahlâkî dersi  
çıkabilir? (16 kelime)

Emek verdiğini düşünse bile

10-) Bu parça, dua adabı konusunda öğrenciye ne öğretir? (16 kelime)  
Dua ederken sitem etmek

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 4**

1-) Parçaya göre insan, kendisine verilenler karşısında nasıl bir bilinç taşımalıdır? (9 kelime)

Önceden büyük

2-) İbadetin zevkli ve nimetli sayılması, kulluğa bakışı nasıl değiştirir? (14 kelime)

Onu sadece zorunluluk

3-) Nefsin ibadette gevşek davranmasına rağmen büyük beklentilere girmesi hangi çelişkiyi gösterir? (10 kelime)

Sorumluluğu eksik

4-) Duası kabul edilmediğinde sızlanan birinin asıl hatası nedir? (11 kelime)

Kendi konumunu

5-) Metinde kul için uygun görülen konuşma dili hangi manevi hli yansıtır? (8 kelime)

Yalvarış, tevazu

6-) Cennet'in "fazl ve kerem" ile verildiğinin söylenmesi, insan emeiği hakkında nasıl bir denge kurar? (12 kelime)

Amelin önemli olduğunu

7-) Parçada kulun hangi ilâhî özelliklere dayanarak umutlu olması isteniyor? (9 kelime)

Allah'ın rahmetli

8-) Ayette geçen sevinç çağrısı, insanın değer ölçüsünü nereye yöneltir?  
(9 kelime)

Biriktirilen maddî

9-) Parçanın ana fikrini bir cümlede ifade et. (18 kelime)  
Kul, ibadeti ihmal edip

10-) Parçadan çıkan genel sonuç nedir? (16 kelime)  
İnsan, ibadetini ihmal edip



## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 5**

1-) Metin, kulluğu yerine getiren insanın aslında neyi çoktan almış olduğunu bildiriyor? (11 kelime)

Pek çok

2-) İbadetin hafif bir hizmet olarak sunulması nefse karşı nasıl bir delildir? (9 kelime)

“Bu görev

3-) Nefsin kullukta eksik kalmasına rağmen daha çok istemesi hangi ahlâkî soruna işaret eder? (8 kelime)

Nankörlük ve

4-) “Niçin duam kabul olmadı” şeklindeki kırgınlık, hangi yanlış bakıştan doğar? (7 kelime)

Duayı

5-) Parçaya göre kulun duasında bulunması gereken temel özellik nedir? (6 kelime)

Tevazu

6-) Cennet ve sonsuz mutluluk insana neyin sonucu olarak verilir? (6 kelime)

Allah’ın

7-) İnsan neden sürekli Allah’ın rahmetine yönelmeye çağrılıyor? (10 kelime)

Çünkü asıl

8-) Ayetin verdiği ölçüye göre, gerçek sevinç kaynağı nedir? (4 kelime)

Allah'ın

9-) “Toplanan şeyler” ifadesiyle işaret edilenlerle ilâhî fazıl arasında nasıl bir değer farkı kuruluyor? (12 kelime)  
İnsanların biriktirdikleri sınırlı

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 6**

1-) Parçanın başında nefse hatırlatılan temel gerçek nedir? (11 kelime)  
Kendisine verilen

2-) Ubudiyetin “lezzetli” olarak nitelenmesi, ibadetin hangi boyutunu gösterir? (13 kelime)  
Sadece görev değil,

3-) Nefsin tembelliği ile mtehakkimane istemesi arasında nasıl bir ilişki vardır? (13 kelime)  
Görevde gevşek davranırken

4-) Metin, dua kabul edilmediğinde insanın hangi tavrı bırakmasını ister? (9 kelime)  
Küsmeyi, nazlanmayı

5-) Kul için uygun görülen “niyaz” tavrı hangi iki duyguyu birleştirir? (8 kelime)  
Aczini bilme

6-) Ebedi saadetin “mahz-ı fazl ve kerem” ile verilmesi, Allah-kul ilişkisini nasıl çerçeveler? (13 kelime)  
Bu ilişkiyi ticaret

7-) Parçada Allah’a güvenmek hangi iki kavramla birlikte anılıyor? (6 kelime)  
Rahmet

8-) Verilen ayetin mesajı, insanın sevincini hangi alana taşır? (7 kelime)

Maddî

9-) Bu metne göre kendini alacaklı görmek mi, şükür ve sığınma içinde olmak mı daha doğrudur? (7 kelime)

Şükür

## CEVAP ANAHTARI

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Parçada, insana verilen nimetler karşısında hangi görev hatırlatılıyor?

Kulun, ibadeti ağır bir yük gibi değil; hoş, kolay ve nimet dolu bir vazife olarak yerine getirmesi gerektiği hatırlatılıyor.

2-) Nefsin bu göreve karşı gösterdiği temel kusur nedir?

Üşenmesi ve kendisine düşen kulluk vazifesini gereği gibi yapmamasıdır.

3-) İbadet eksik yapınca nefis nasıl bir tavır içine giriyor?

Elindekileri yeterli görmeyip daha fazlasını hak eder gibi davranıyor.

4-) Duanın kabul olmaması karşısında yanlış görülen yaklaşım hangisidir?

Sitem eder gibi davranmak ve kendini alacaklı saymaktır.

5-) Metne göre kulun Allah karşısındaki doğru hali naz mı, niyaz mı olmalıdır? Neden?

Niyaz olmalıdır; çünkü kul isteyen, sığınan ve muhtaç olandır.

6-) Cennet ve ebedî mutluluğun veriliş sebebi olarak ne gösteriliyor?

Bunların, insanın zorla elde ettiği bir hak değil; Allah'ın lütfu ve cömertliğiyle verilen ihsan olduğu belirtiliyor.

7-) Bu anlayışa göre insan güvenini neye bağlamalıdır?

Allah'ın merhametine ve keremine bağlamalıdır.

8-) Ayetin son kısmında insanlara hangi duygu tavsiye ediliyor?

Allah'ın lütfu ve rahmetiyle sevinmeleri tavsiye ediliyor.

9-) Parçada dünya birikimleri ile Allah'ın ihsanı arasında nasıl bir kıyas kuruluyor?

İlâhî lütuf ve rahmetin, insanların topladıkları şeylerden daha üstün olduğu bildiriliyor.

10-) Bu bölümün ana mesajını kısaca nasıl özetlersin?

İnsan, ibadeti ihmal edip hak iddia etmek yerine, kendisine verilen nimetleri görmeli; alçak gönüllü biçimde dua edip Allah'ın rahmetine sığınmalıdır.

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 2 - CEVAPLAR**

1-) Metinde ibadetin hangi yönleri özellikle öne çıkarılıyor?

Hoş tarafı, nimet oluşu, insanı yormaması ve kolaylık taşıması öne çıkarılıyor.

2-) “Ücretini almış olmak” düşüncesi, kulun durumunu nasıl açıklar?

İnsan önce birçok nimete kavuşmuş, sonra kullukla sorumlu tutulmuştur; yani görevden önce ihsan görmüştür.

3-) Nefsin “yarım yamalak” davranması neyi anlatır?

Kulluğu eksik, isteksiz ve gerektiği ciddiyetle yapmamasını anlatır.

4-) Metne göre nefis neden haksız bir beklenti içine giriyor?

Kendisine verilmiş nimetleri unutup, sanki karşılık almamış gibi daha büyük isteklerde bulunuyor.

5-) “Senin hakkın naz değil, niyazdır” sözü kulun Rabbine karşı edebinde neyi öğretir?

Şımarıklık ve kırgınlık dili yerine, dua, tevazu ve yalvarış dilini öğretir.

6-) Parçada Cennet’in kazanılma biçimi nasıl açıklanıyor?

Sadece insanın emeğinin karşılığı gibi değil, Allah’ın fazlı ve ikramı olarak açıklanıyor.

7-) Kulun Allah’tan isterken hangi iki ilâhî sığata yönelmesi isteniyor?

Rahmetine ve keremine yönelmesi isteniyor.

8-) Ayette sevincin kaynağı olarak ne gösteriliyor?

Allah’ın bağışı ve merhameti gösteriliyor.

9-) Bu metinden, dua kabul olmayınca nasıl bir iç muhasebe yapılması gerektiği sonucu çıkarılabilir?

Önce kendi eksikliği, kulluktaki kusuru ve muhtaçlığı düşünölmeli; itiraz değil, teslimiyet tercih edilmelidir.

10-) Parçanın genel tonu daha çok uyarı mı, teselli mi, yoksa ikisi birden mi?

İkisi birden vardır; hem nefsi azarlayan bir uyarı, hem de Allah’ın rahmetine yönelten bir teselli vardır.

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Parçada insanın kullukla yükümlü oluşu hangi ön kabule dayanıyor?  
Önceden pek çok nimete kavuşmuş olmasına dayanıyor.

2-) İbadetin “rahatlı” ve “hafif” diye nitelenmesi neyi amaçlar?  
Nefsin ibadeti zor ve çekilmez görme bahanesini çürütmeyi amaçlar.

3-) Nefsin tembelliği sadece çalışmamak mıdır, yoksa başka bir boyutu da var mıdır?

Sadece gevşeklik değil, aynı zamanda kendini beğenmiş bir istek hali de vardır.

4-) Metinde geçen yanlış tutum, insanın Allah ile ilişkisinde hangi hatalı duyguyu yansıtır?

Kendini hak sahibi görme ve verileni az bulma duygusunu yansıtır.

5-) Doğru kulluk anlayışında dua eden kişi kendini nasıl görmelidir?  
Muhtaç, aciz ve Rabbine sığınan bir kul olarak görmelidir.

6-) Parçada ebedî mutluluğun verilmesi hangi ilkeye bağlanıyor?  
Allah’ın karşılıksız ihsanı ve merhametine bağlanıyor.

7-) “İltica et” çağrısı, insanın manevi tavrında neyi ifade eder?  
Güvenerek Allah’a yönelmeyi, O’ndan yardım ve bağış beklemeyi ifade eder.

8-) Ayetle desteklenen düşünceye göre asıl sevinç neye dayanmalıdır?  
Geçici kazançlara değil, Allah’ın lütuf ve rahmetine dayanmalıdır.

9-) Bir öğrenci bu parçadan günlük hayatı için hangi ahlâkî dersi çıkarabilir?

Emek verdiğini düşünse bile kibirlenmemeli, nimetleri fark etmeli, duasında edepli olmalı ve Allah’tan isteğini saygıyla istemelidir.

10-) Bu parça, dua adabı konusunda öğrenciye ne öğretir?  
Dua ederken sitem etmek yerine edepli olmak, sonucu Allah’tan beklemek ve O’nun rahmetine güvenmek gerektiğini öğretir.



## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Parçaya göre insan, kendisine verilenler karşısında nasıl bir bilinç taşımalıdır?

Önceden büyük ihsanlara mazhar olmuş bir kul olduğunu unutmamalıdır.

2-) İbadetin zevkli ve nimetli sayılması, kulluğa bakışı nasıl değiştirir? Onu sadece zorunluluk değil, aynı zamanda hayırlı ve güzel bir görev olarak görmeyi sağlar.

3-) Nefsin ibadette gevşek davranmasına rağmen büyük beklentilere girmesi hangi çelişkiyi gösterir?

Sorumluluğu eksik yerine getirip karşılıklı aşırı beklentiye girmesi çelişkisini gösterir.

4-) Duası kabul edilmediğinde sızlanan birinin asıl hatası nedir?

Kendi konumunu unutup Rabbine karşı talepkâr ve kırgın bir tavır takınmasıdır.

5-) Metinde kul için uygun görülen konuşma dili hangi manevi hâlî yansıtır?

Yalvarış, tevazu ve ihtiyaç içinde olma hâlîni yansıtır.

6-) Cennet'in "fazl ve kerem" ile verildiğinin söylenmesi, insan emeği hakkında nasıl bir denge kurar?

Amelin önemli olduğunu gösterirken, kurtuluşun yalnızca insanın hakkı gibi görülmemesi gerektiğini öğretir.

7-) Parçada kulun hangi ilâhî özelliklere dayanarak umutlu olması isteniyor?

Allah'ın rahmetli ve cömert oluşuna dayanarak umutlu olması isteniyor.

8-) Ayette geçen sevinç çağrısı, insanın değer ölçüsünü nereye yöneltir? Biriktirilen maddî şeylerden çok, ilâhî ihsan ve merhamete yöneltir.

9-) Parçanın ana fikrini bir cümlede ifade et.

Kul, ibadeti ihmal edip hak iddia etmek yerine, Allah'ın lütuflarını görerek tevazu ile dua etmeli ve rahmetine güvenmelidir.

10-) Parçadan çıkan genel sonuç nedir?

İnsan, ibadetini ihmal edip isteğini hak gibi sunmamalı; kendisine verilen nimetleri fark ederek Allah'ın rahmetine yönelmelidir.

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 5 - CEVAPLAR**

1-) Metin, kulluğu yerine getiren insanın aslında neyi çoktan almış olduğunu bildiriyor?

Pek çok nimeti ve ilâhî ihsanı daha önceden almış olduğunu bildiriyor.

2-) İbadetin hafif bir hizmet olarak sunulması nefse karşı nasıl bir delildir?

“Bu görev çok ağır” bahanesini geçersiz kılan bir delildir.

3-) Nefsin kullukta eksik kalmasına rağmen daha çok istemesi hangi ahlâkî soruna işaret eder?

Nankörlük ve kendini haklı görme sorununa işaret eder.

4-) “Niçin duam kabul olmadı” şeklindeki kırgınlık, hangi yanlış bakıştan doğar?

Duayı bir hak talebi gibi görmekten doğar.

5-) Parçaya göre kulun duasında bulunması gereken temel özellik nedir? Tevazu içinde istemek ve Allah’a sığınmaktır.

6-) Cennet ve sonsuz mutluluk insana neyin sonucu olarak verilir? Allah’ın lütfu ve cömertliği sonucu verilir.

7-) İnsan neden sürekli Allah’ın rahmetine yönelmeye çağrılıyor?

Çünkü asıl dayanağı kendi ameli değil, Allah’ın merhameti ve ikramıdır.

8-) Ayetin verdiği ölçüye göre, gerçek sevinç kaynağı nedir?

Allah’ın bağışı ve rahmetidir.

9-) “Toplanan şeyler” ifadesiyle işaret edilenlerle ilâhî fazıl arasında nasıl bir değer farkı kuruluyor?

İnsanların biriktirdikleri sınırlı ve aşağı kalırken, Allah’ın lütfu çok daha kıymetli görülüyor.

## **11sinif 24-soz-p49-yirmidorduncu-soz-besinci-dal-2-meyve-nefse-hitap-naz-degil-niyaz-dersi - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Parçanın başında nefse hatırlatılan temel gerçek nedir?

Kendisine verilen nimetlerin karşılıksız olmadığı, bunların ardından kulluk görevinin geldiğini hatırlatır.

2-) Ubudiyetin “lezzetli” olarak nitelenmesi, ibadetin hangi boyutunu gösterir?

Sadece görev değil, ruha hoş gelen ve insanı olgunlaştıran bir yönü olduğunu gösterir.

3-) Nefsin tembelliği ile mütehakkimane istemesi arasında nasıl bir ilişki vardır?

Görevde gevşek davranırken isteklerde aşırıya gitmesi, dengesiz ve yanlış bir tutumu ortaya koyar.

4-) Metin, dua kabul edilmediğinde insanın hangi tavrı bırakmasını ister?

Küsmeyi, nazlanmayı ve hesap sorar gibi davranmayı bırakmasını ister.

5-) Kul için uygun görülen “niyaz” tavrı hangi iki duyguyu birleştirir?

Aczini bilme ve Allah’tan umutla isteme duygularını birleştirir.

6-) Ebedî saadetin “mahz-ı fazl ve kerem” ile verilmesi, Allah-kul ilişkisini nasıl çerçeveler?

Bu ilişkiyi ticaret gibi değil, rahmet ve ihsan temelli bir bağ olarak çerçeveler.

7-) Parçada Allah’a güvenmek hangi iki kavramla birlikte anılıyor?

Rahmet ve kerem kavramlarıyla birlikte anılıyor.

8-) Verilen ayetin mesajı, insanın sevincini hangi alana taşır?

Maddî kazançlardan ilâhî lütfa ve rahmete taşır.

9-) Bu metne göre kendini alacaklı görmek mi, şükür ve sığınma içinde olmak mı daha doğrudur?

Şükür ve sığınma içinde olmak daha doğrudur.